
Lenka Hlávková

Muzikoložka, ředitelka Ústavu hudební vědy na FF UK (49 let)

Lenka Hlávková (roz. Mráčková) se narodila 17. srpna 1974 v Lounech, po maturitě na gymnáziu v Mostě vystudovala hudební vědu na Filozofické fakultě UK (Mgr. 1998, Ph.D. 2004). Během studia absolvovala stáže v Corku a Utrechtu, v letech 1999–2000 byla stipendistkou DAAD na Humboldtově univerzitě v Berlíně. V Ústavu hudební vědy FF UK působila jako odborná asistentka v oboru dějin hudby před rokem 1600 a hudební paleografie. V letech 2012–2015 a 2021–2023 zastávala funkci ředitelky ÚHV.

Sepsal manžel ZH (s pomocí LJ, VK, PM):

Podobná slohová cvičení u nás doma vždy sepisovala Lenka: grantové žádosti, koncertní programy, pozvánky, poděkování, posudky... pokaždé uměla napsat správný text pro danou příležitost. Často dlouho do noci sedávala v kuchyni u svého notebooku a domlouvala konference, koncerty, granty, studentské výměnné pobyty nebo nahrávání cédéček, zatímco nám, zbytku rodiny, přidělovala pomocné organizační práce: něco vyzvednout, nebo alespoň přinést nebo odnést.

Odjakživa věděla, že se chce věnovat hudbě: už ve školce začala zpívat v lounském dětském pěveckém sboru Kvítek, k tomu brzy přidala hru na housle, později pravidelně jezdila na akce Hudební mládeže a Letní školu staré hudby. Jakmile objevila hudební vědu, měla o své budoucí životní náplni jasno: dokonale se připravila na přijímací zkoušku, absolvovala magisterské i doktorské studium, poté nastoupila na ÚHV jako odborná asistentka.

Vždy se přitom mohla opřít o svoji rodinu: od možnosti psát noty pro diplomku na počítači v počeradské elektrárně přes urgentní opravu mixážního pultu nebo nalakování klavíru až po ušití maturitních šatů a mnoha jiných elegantních modelů. Vzájemná podpora panovala i při všech stavebních, zahradních, domácích a kuchyňských činnostech.

S ničím si nikdy moc nedělala při své ráznosti starosti, nedostatkem financí ani jinými podružnými problémy se nenechala rozhodit – když si z univerzitního platu nemohla zaplatit bydlení v Praze, nestěžovala si a do práce na fakultu dojížděla z Loun. O něco později jsme spolu bydleli v pronajatém pokoji v Holešovicích, a nakonec jsme si nějakým zázrakem zvládli pořídit a zrekonstruovat i svoje vlastní bydlení.

Mnoho vzpomínek už sepsali a uveřejnili Lenčini kolegové, například v časopisech HIS Voice, Deník N, Deník Referendum, Hudební věda a Cantus. Ve vzpomínkách všichni svorně oceňují Lenčinu vědeckou a organizační činnost, kterou navíc podporovala i svým legendárním konferenčním vařením svařáku nebo meruňkových knedlíků. Na koncerty a sborové akce často připravovala švestkové jahelníky, jablečné štrůdly nebo dezerty z černého rybízu, podle toho, co se jí na zahrádce zrovna urodilo. Na konferenci v Bruselu oslovila místní České centrum a vymámila několik lahví moravského vína, které jí pak posloužily jako reklama na českou vinnou kulturu i hudební vědu – jinak víno na podobné akce obvykle pořizovala za diety ušetřené na služebních cestách.

Lenka měla spoustu nápadů, které neváhala prosazovat a uskutečňovat. Kromě sborového zpěvu a profesního zájmu o starou hudbu měla moc ráda i jazz – před mnoha lety se proto podílela na založení Jazz Clubu Louny a na organizování úspěšných jazzových koncertů. Myslím, že většinu dalších koncertů i jiných hudebních společenských akcí vymýšlela a organizovala jen proto, aby měla příležitost vidět se s kamarády a společně si zazpívat, přestože tvrdila, že jí jde hlavně o propagaci ústavu a studia hudební vědy. Jako reklamu na starou hudbu a hudební vědu proto také domluvila a natočila několik pořadů pro Český rozhlas a objevila se také na obálce časopisu [Forum](#) .

Lenka dokázala s kýmkoliv zaujatě a poučeně diskutovat prakticky o čemkoliv, od historie přes literaturu, pedagogiku, botaniku až třeba k chemii a medicíně. Kromě obrovského kulturního rozhledu se živě zajímala o kvalitní víno a jídlo, vaření, zahradničení, zavařování a mnoho dalších praktických činností (když nemohla v obchodě najít hezkou a praktickou tašku, upletla si ji po večerech sama). Překvapivá může být její záliba v karate, ke kterému ji přivedl její mladší bratr, protože jinak ji sport naprosto nezajímal; za posledních patnáct let byla snad jednou bruslit, jednou nebo dvakrát si vyjela na běžkách a možná třikrát na kole. Cvičit karate začala především ze zdravotních důvodů, kvůli pohybu, ale věnovala se mu systematicky a se svým obvyklým plným nasazením.

Lenka nám všem chybí a bude chybět. Neznám nikoho, kdo by vyzařoval podobnou energii, zápal pro věc a organizační schopnosti. I s našimi omezenými možnostmi se ale můžeme pokusit naplnit Lenčino heslo: „Bádám, bádám, neflákám se!“ (které mívala nastavené jako šetřič obrazovky): neflákat se, nestěžovat si na nepřízeň osudu, jít svou cestou a bez zbytečných ohledů na vlastní pohodlí pracovat na tom, co nám připadá důležité.

Recept na Lenčiny meruňkové knedlíky:

Vyrobíme těsto z přiměřeného množství tvarohu, krupice, vajíčka a špetky soli, do těsta zabalíme meruňky a uvaříme.

Granty a ocenění

2015–2017 hlavní řešitelka GA ČR *Proměnlivé identity v hudební kultuře střední Evropy v pozdním středověku*,

2016–2019 vedoucí českého týmu evropského projektu HERA *Sound Memories: The Musical Past in Late-Medieval and Early-Modern Europe*,

2019–2023 členka řešitelského týmu EXPRO *Staré mýty, nová fakta: české země v centru hudebního dění 15. století*.

2019 zvolena členkou Evropské Akademie věd a umění (Academia Europaea)

Bibliografie - výběr

Převzato ze stránek projektu [Staré mýty, nová fakta: české země v centru hudebního dění 15. století](#)

Editované knihy

- Gancarczyk, Paweł – Lenka Hlávková-Mráčková – Remigiusz Pośpiech (eds.), *The Musical Culture of Silesia before 1742. New Contexts – New Perspectives*. Frankfurt am Main: Peter Lang, 2013.
- Baťa, Jan – Jiří K. Kroupa – Lenka Hlávková (eds.): *Musical Culture of the Czech Lands and Central Europe before 1620*. Praha: Koniasch Latin Press, 2011.
- Baťa, Jan – Jiří K. Kroupa – Lenka Mráčková (eds.): *Littera NIGRO scripta manet*. In honorem Jaromír Černý. Praha: Koniasch Latin Press, 2009.

Studie

- Hlávková, Lenka. „Sources of Polyphony in the Bohemian lands c. 1470–c. 1500.” In: *Musikleben des Spätmittelalters in der Region Österreich*, ed. Birgit Lodes – Reinhard Strohm – Marc Lewon, [odkaz](#)
- Hlávková, Lenka – Paweł Gancarczyk. „The Lviv Fragments and Missa L'Homme Armé Sexti Toni. Questions on Early Josquin Reception in Central Europe.” *Tijdschrift van de Koninklijke Vereniging voor Nederlandse Muziekgeschiedenis* 67 (2017): 139–161.
- Hlávková, Lenka. „Credo Settings in cantus fractus in Bohemian Sources. A Preliminary Report on a Neglected ars nova Repertory.” In *Ars musica and its Contexts in Medieval and Early Modern Culture*, ed. Paweł Gancarczyk, 247–253. Warszawa: Liber Pro Arte, 2016.
- Hlávková, Lenka. „Gibt es »deutsche Chansons«? Zum Repertoire der weltlichen deutschen Lieder (ca. 1450–1470) in den böhmischen Quellen.” In *Imitatio – Aemulatio – Superatio? Vokalpolyphonie des 15./16. Jahrhunderts in Polen, Schlesien und Böhmen*, ed. Jürgen Heidrich – Klaus Pietschmann – Nicole Schwindt (TroJa. Jahrbuch für Renaissance Musik, 12, 2013), 59–70. Münster: Westfälische Wilhelms-Universität, 2016.
- Hlávková, Lenka – Hana Vlhová-Wörner. „Hudba.” In *Husitské století*, ed. Pavlína Cermanová – Robert Novotný – Pavel Soukup, 474–489. Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 2014.
- Hlávková, Lenka. „Cantio, Lied or Chanson? The Strahov Codex as a 15th Century Song Treasury.” *Hudební věda* 50 (2013): 259–270.
- Hlávková, Lenka. „Die Saganer Stimmbücher (Das Glogauer Liederbuch) und die Traditionen des polyphonen Liedes in Mitteleuropa.” In *The Musical Culture of Silesia before 1742. New Contexts – New Perspective*, ed. Paweł Gancarczyk – Lenka Hlávková-Mráčková – Remigiusz Pośpiech, 55–70. Frankfurt am Main: Peter Lang, 2013.
- Hlávková, Lenka. „Motet Style and Structure in Central Europe around 1490: Some Remarks on Selected Pieces from the Codex Specíálník.” In *The Motet Around 1500: On the Relationship of Imitation and Text Treatment*, ed. Thomas Schmidt-Beste, 447–454. Turnhout: Brepols, 2012.
- Hlávková, Lenka. „Řehťající koně, kdákající slepice, těžkopádní šrotýři... Každodenní život pozdně středověkého města očima a ušima hudebníků.” *Studia Mediaevalia Bohemica* 3/3 (2011): 69–79.
- Hlávková, Lenka. „Die Kompositionen Johannes Tourouts in böhmischen Musikhandschriften. Zur musikalischen Kultur am Hofe Kaiser Friedrichs III. und ihrer Rezeption in den böhmischen Ländern.” In *Böhmen und das Deutsche Reich. Ideen- und Kulturtransfer im Vergleich (13. – 16. Jahrhundert)*, ed. Eva Schlottheuber – Hubertus Seibert, 103–111. München: R. Oldenbourg, 2009.

- Hlávková, Lenka. „Behind the stage: some thoughts on the Codex Speciálník and the reception of polyphony in late 15th-century Prague.” *Early Music* 37/1 (2009): 37–48.
- Hlávková, Lenka. „Codex Franus – a Mirror of the Musical Practice of the Bohemian Utraquist Church around 1500?.” *Journal of the Alamire Foundation* 1/1 (2009): 79–85.
- Hlávková, Lenka. „Kodeks wrocławski v kontekście życia muzycznego utrakwistycznych Czech okolo 1500 roku.” *Muzyka* 52/2 (2007): 3–20.
- Hlávková, Lenka. „Patrem Yacten-Sanctus Elezanger. A Fragment of an Unknown Mass Ordinary from Codex Speciálník and its Milanese Context.” *Hudební věda* 43 (2006): 147–164.
- Hlávková, Lenka. „Kodex Speciálník a Evropa. Příspěvek ke studiu kulturního života v Čechách na konci 15. století.” In *Evropa a Čechy na konci středověku. Sborník příspěvků věnovaných Františku Šmahelovi*, ed. Eva Doležalová – Robert Novotný – Pavel Soukup, 125–131. Praha: Filosofia, 2004.
- Hlávková, Lenka. „Kodex Speciálník. Eine kleine Folio-Handschrift böhmischer Provenienz.” *Hudební věda* 39 (2002): 162–184.

Sportovní úspěchy

2018 Memoriál Joki Uema (mistrovství ČR Shorin-ryu Shubukan Uema karatedó dójo) – 3. místo v kategorii *kata ženy*.